Dosarul nr. 2-1471/2021
PIGD 2-22019084-46-2-09022022-1

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 24 iulie 2024 în oraşul Floreşti
Hotărârea integrală întocmită la 28 august 2024

Judecătoria Soroca, sediul Floreşti
În următoarea componenţă:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Zadorojniuc Alexandru
Grefier Manea Doina, Cobîlaş Ana-Maria, Mîrza Nadejda
Cu participarea:
Reprezentantul reclamantei, lichidatorul AEÎ „Econom Fix", Cazacu Adrian

Examinând, în şedinţă publică, în limba de stat, cauza civilă iniţiată la cererea de chemare în judecată înaintată de către Asociaţia de Economii şi Împrumut „Econom Fix" împotriva lui Stologan Svetlana, Stologan Marin şi Guranda Larisa privind încasarea datoriei,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanţilor la proces:

La 17 decembrie 2021, reclamanta Asociaţia de Economii şi Împrumut „Econom Fix" s-a adresat Judecătoriei Soroca, sediul Floreşti cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Stologan Svetlana, Stologan Marin şi Stologan Axenia privind încasarea datoriei.

În motivarea acţiunii reclamanta a invocat că, la 12 iunie 2019 între A.E.Î. „Econom-Fix" având calitatea de împrumutător şi pârâta Stologan Marin, având calitatea de împrumutat, a fost încheiat un contract de împrumut nr./seria EFX.01.000212.01 din 12 iunie 2019 privind acordarea unui împrumut în mărime de175000,00 lei, începând cu data de 12 iunie 2019, cu scadenţa la 30 iunie 2022.

Drept dovadă privind executarea tranzacţiei a părţilor contractante

servește ca probă dispoziţia de plată Nr.213 din 12.06.2019 întocmită pentru eliberarea sumei de bani şi semnate de părţi.

La data iniţierii acţiunii civile în instanţa de judecată, conform datelor şi calculelor efectuate de către contabilitatea Asociaţiei între reclamant şi pârât la data de 06.12.2021, ultimul a acumulat o datorie în sumă de 164 658,21 lei, după cum urmează: 70000,00 lei -sold împrumut, 3387,23 lei - dobânda normală, 52500,00 lei -împrumutul restant, 29 443,73 lei - dobânda restantă, 9327,25 lei -penalităţi calculate.

Conform p.1.1 a contractului nr./seria EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, împrumutatul se obligă să ramburseze integral suma împrumutată şi dobânda aferentă până la data de 30 iunie 2022, conform graficului stabilit în contract.

Astfel, în cadrul raportului juridic contractual dintre reclamant şi pârâţi, Stologan Marin a admis întârzieri de plată mai mult de 180 de zile de la scadenţa acestuia, ca consecinţă prin inacţiunile din partea împrumutatului, dă motive A.E.Î. „Econom-Fix" să creadă că nu poate conta pe executarea din partea debitorului în viitor.

Relatează că, în baza p.2.8 a contractului nr./seria EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, pentru sumele restante ale împrumutului şi a dobânzii aferente se percep penalităţi în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere. În aşa mod, pentru neonorarea obligaţiunilor de plată, A.E.I. „Econom- Fix" a calculat penalităţi la împrumut spre rambursare care la rândul său constituie suma de 9327,25 lei până la data de 06.12.2021.

De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere, în această ordine de idei, reclamantul solicită să fie aplicată condiţiile clauzei penale stabilite în pct. 2.9 din Contractul nr. EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, în faza de executare silită.

Mai susţine că, interpretarea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare a RM în coroborate cu art. 24, alin. (1) Cod de executare al RM, care stabileşte că executorul judecătoresc este în drept să calculeze penalităţi ce rezultă din documentul de executare emis de instanţa de judecată.

Urmare a celor expuse mai sus, reclamantul consideră că este oportun să fie calculat penalitatea în procesul de executare silită conform Codului de executare al RM, având la bază prevederile art.942, alin. (4) Cod Civil al RM.

Astfel, penalităţile calculate de către reclamant faţă de pârât sunt legale şi întemeiată prin contractul de împrumut încheiat între părţi.

Totodată, în temeiul art. 1642 Cod Civil al RM, reclamantul a expediat

scrisori în adresa fidejusorilor, referitor la neexecutarea obligaţiilor contractuale al pârâtului, care la rândul să a fost cerut, conform prevederilor pct.3.1 al contractului menţionat în text, să se prezinte la sediul Asociaţiei pentru rambursarea împrumutului, plata dobânzii şi penalităţilor formate în urma inacţiunilor pârâtului.

Astfel, pârâtul şi co-pârâţii până în prezent nu a dat nici un răspuns la pretenţiile înaintate în adresa lor pentru a fi soluţionat pe cale amiabilă a conflictului creat şi evitării cheltuielilor judiciare suplimentare care vor avea loc în instanţa de judecată.

În drept, îşi întemeiază acţiunea pe dispoziţiile art. art. 391, 858, 901, 947, 1247, 1248, 1640, 1642 Cod Civil al RM; art. 19,32, art. 166-167 Cod de procedură civilă al RM.

Solicită admiterea integrală a cererii de chemare în judecată. Încasarea de la pârâţi în mod solidar a creanţei în mărime de 164658,21 lei format din următoarele elemente de calcul: 70000,00 lei sold împrumut; 3387,23 lei dobânda normală; 52500,00 lei împrumutul restant; 29443,73 lei dobânda restantă; 9327,25 lei penalitate calculată. Încasarea taxei de stat şi toate cheltuielilor judiciare care vor fi efectuate şi prezentate în cadrul examinării pricinii civile, din contul pârâtului.

La data de 06 aprilie 2022, pârâta Stologan Axenia a depus referinţă, pe marginea cererii de chemare în judecată.

În motivarea referinţei pârâta a invocat că, reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către pârâtul Stologan Marin şi co-pârâţii: Stologan Axenia şi Stologan Svetlana privind încasarea împrumutului, dobânzii şi a penalităţilor.

Menţionează, că de fapt, nu a încheiat un contract de fidejusiune cu AEÎ „Econom-Fix”, în anul 2019 s-a deplasat cu fiul Stologan Marin la AEÎ „Econom -
Fix” în legătură cu faptul, că fiul său avea datorii faţă de asociaţie şi nu avea posibilitate să le achite. Atunci a convenit cu directorul asociaţiei ca a doua zi să prezinte documentele pe imobilul ce-i aparţine în s. Ciutuleşti, raionul Floreşti pentru a-l pune în gaj, iar când fiul său avea sa achite datoriile documentele urmau să-i fie restituite. A doua zi, a prezentat documentele indicate şi le-a transmis directorului asociaţiei Ciumac Svetlana. Ultima a întocmit un document pe care i l-a dat să-l semneze, nu a citit conţinutul lui şi nici dânsa nu l-a citit, deoarece nu cunoaşte grafia latină, dar l-a semnat fiind încredinţată că acesta este un contract de gaj. Documentele pe imobil prezentate, se află până în prezent la asociaţie.

Susţine, că directorul asociaţiei nu i-a explicat că în cazul în care Stologan Marin nu va achita datoriile acestea urmau a fi achitate de ea, adică nu i-a fost explicat ce fel de contract semnează şi consecinţele acestuia.

La data de 15.09.2021, a primit scrisoare de la asociaţie în care i se cerea să achite 70000 lei. Ştiind, că nu a luat careva mijloace băneşti de la asociaţie şi nu are careva datorii faţă de ea, a depus plângere la Inspectoratul de poliţie Floreşti. Recent adresarea sa pentru a afla rezultatul examinării plângerii sale i s-a explicat, că răspunsul va fi peste 1-2 săptămâni.

Ulterior, a primit de la Judecătoria Soroca, sediul Floreşti copia cererii de chemare în judecată depusă de asociaţie către dânsa în calitate de co-pârât (fidejusor) privind încasarea împrumutului, dobânzii şi penalităţii. Conform materialelor dosarului, s-a stabilit că, la data de 12 iunie 2019 între AEÎ „Econom-Fix", în calitate de împrumutător şi Stologan Axenia în calitate de fidejusor a fost încheiat contract de fidejusiune fără număr.

Conform pct. 1.1. din contract, fidejusorul s-a obligat faţă de Asociaţie să execute integral obligaţiile asumate de către împrumutatul Stologan Marin.

Totodată, urmează să se reţină faptul, că contractul de fidejusiune şi conţinutul lui este pe blancheta prestabilită ce aparţine de AEÎ „Econom-Fix", care a inclus prevederi care să-i faciliteze poziţia, fiind un contract de adeziune impus de reclamant. Nu a demonstrat că ar fi avut loc o negociere a clauzelor contractuale anterior încheierii acestuia. În cauza dedusă judecării, nu au fost administrate probe care să ateste următoarele circumstanţe deduse:

-că în ordinea art. 1663 alin.(l),(3) Cod civil, cu cel puţin 5 zile înainte de asumarea fidejusiunii prin semnarea la 12 iunie 2019 a contractului de fidejusiune împrumutătorul AEI „Econom-Fix" să fi executat obligaţia de a explica potenţialului fidejusor Stologan Axenia efectele generale ale fidejusiunii preconizate şi riscurile concrete la care se expune fidejusorul, conform informaţiilor disponibile împrumutătorului, având în vedere situaţia financiară a lui Stologan Marin. Or, debitorul avea o situaţie financiară precară la momentul încheierii contractului de împrumut la 12.06.2019. În acest sens, se reţine că, toate evenimentele au avut loc la 12.06.2019 încheierea contractelor de împrumut şi de fidejusiune, iar anterior de 12.06.2019 nu a avut loc o activitate de informare a potenţialului fidejusor Stologan Axenia precum e stabilit de lege - termenul rezonabil e de 5 zile anterior;

- că în ordinea art. 1663 alin.(2) Cod civil şi a prevederilor pct. 1-12 a Hotărârii Guvernului nr. 251 din 24.04.2019, cu cel puţin 5 zile înainte de asumarea fidejusiunii prin semnarea la 12.06.2019 a contractului de

fidejusiune, Stologan Axenia să fi obţinut o consultaţie independentă referitor la contractul de fidejusiune din partea unui notar, avocat, executor judecătoresc, personal ştiinţifico-didactic şi ştiinţific din învăţământ superior, care profesează discipline ale dreptului privat în instituţiile de învăţământ superior acreditate sau autorizate, în temeiul unui contract scris, în absenţa creditorului şi a debitorului, în limba cunoscută de Stologan Axenia cu eliberarea unui certificat confirmativ;

- că în ordinea art. 1663 alin.(6) Cod civil, contractul de fidejusiune din 12.06.2019, între AEÎ „Econom-Fix" şi Stologan Axenia să fi fost încheiat în forma autentică (autentificat în modul stabilit de lege), care ar fi putut înlătura orice viciu de consimţământ. În consecinţă, conform prevederilor art. 1663 alin.(3) Cod civil, în cazul nerespectării condiţiilor stabilite de lege privind primirea de către fidejusori a informaţiilor sau a consultaţiei independente despre riscurile şi condiţiile fidejusiunii, oferta de fidejusiune sau fidejusiunea poate fi anulată de către fidejusor într-un termen rezonabil după primirea informaţiilor sau a consultaţiei independente. Legiuitorul a considerat rezonabil termenul de 5 zile.

Iar, potrivit alin.(4) a aceleiaşi norme, în cazul neacordării informaţiilor corespunzătoare sau a consultaţiei independente, fidejusorul poate anula fidejusiunea în orice moment. Conform copiei certificatului privind acordarea consultaţiei independente emis de C.A. „Schibin Dina" la 06.04.2022 lui Stologan Axenia în ordinea prevăzută de Hotărârea Guvernului nr.251/2019 cu privire la constatarea consultării independente a potenţialului fidejusor consumator i-a fost oferită consultaţie independent.

Reclamantul n-a prezentat instanţei probe care ar demonstra că anterior de data emiterii certificatelor de către C.A. „Schibin Dina", Stologan Axenia să fi obţinut o consultaţie independentă în ordinea prevăzută de Hotărârea Guvernului nr.251/2019 cu privire la constatarea consultării independente a potenţialului fidejusor consumator.

Prin notificarea din 06.04.2022 Stologan Axenia, în aceiaşi zi de la obţinerea consultaţiei independente, a înştiinţat AEÎ „Econom-Fix" despre revocarea contractului de fidejusiune fără număr din 12.06.2019, în temeiul art. 1663 alin.(4) Cod civil, pe motiv că AEÎ "Econom-Fix", contrar obligaţiilor legale, nu i-a oferit informaţia necesară privitor la fidejusiune, în vederea luării unei decizii echilibrate privitor la încheierea contractului de fidejusiune.

Astfel, co-pîrîa Stologan Axenia, prin notificarea expediată a anulat fidejusiunea instituită prin contract de fidejusiune din 12 iunie 2019 în favoarea AEI "Econom-Fix" pentru garantarea obligaţiilor pecuniare asumate

de Stologan Marin. Aceasta deoarece la momentul instituirii fidejusiunii prin încheierea contractului de fidejusiune fără număr din 12.06.2019 nu au fost respectate condiţiile prevăzute de art. 1663 alin.(l), (2), (6) Cod civil, iar fidejusorul după primirea consultaţiei independente de la un avocat în termen rezonabil a exercitat dreptul prevăzut la art. 1663 alin.(4) Cod civil

Deşi, acest fapt defavorizează creditorul reclamant, totuşi vina în situaţia creată îi revine anume reclamantului, care nu a manifestat prudenţa necesară anterior şi la momentul instituirii fidejusiunii, nu a respectat prevederile art. 1663 Cod civil.

Urmează a se reține aplicabilitatea la caz a normei precizate conform sensului urmărit de legiuitor la adoptarea sa, îndreptată spre protejarea persoanelor fizice care stabilesc raporturile juridice de fidejusiune cu profesioniştii, fără a conştientiza esenţa instituţiei date, fiind dat curs în acest sens şi opiniei doctrinare - instruirile petrecute de profesorii Cazacu Octavian, Palamarciuc Vladimir.

Indică că, anularea fidejusiunii de către fidejusorul Stologan Axenia are ca efect excluderea răspunderii sale solidare de rând cu debitorul Stologan Marin pentru obligaţiile asumate de acesta. Pe cale de consecinţă, pretenţiile înaintate inacţiune faţă de consecinţă, pretenţiile înaintate în acţiunile faţă de Stologan Axenia urmează a fi respinse, ca neîntemeiate.

Conform certificatului medical de constatare a decesului nr.129 din 15.11.2022, pârâta Stologan Axenia a decedat la data de 14 noiembrie 2022 (f.d.46).

Potrivit informaţiei cu nr.88 din 25.10.2023, prezentat de notarul Conoval Eugenia, procedura succesorală, în urma decesului defunctei Stologan Axenia, a fost deschisă de către fiica Guranda Larisa (f.d.61).

Astfel, în cadrul şedinţei de judecată, la data de 27 mai 2024, reprezentantul reclamantei, lichidatorul AEI „Econom Fix”, Cazacu Adrian, a prezentat certificatul de moştenitor legal din 12 martie 2024, nr.1-190, în baza testamentului, prin care se indică succesor în urma defunctei Stologan Anexia, este cet. Guranda Larisa. Totodată, a mai solicitat înlocuirea pârâtei decedate Stologan Axenia, cu succesorul ei în drepturi Guranda Larisa, (f.d.78).

Prin încheierea din 27 mai 2024 s-a dispus înlocuirea pârâtei Stologan Axenia, decedată la 14 noiembrie 2022, cu succesorul în drepturi - Guranda Larisa, a.n.05 iulie 1983, domiciliată or. Floreşti, str. Toma Ciorbă nr.8, ap.3, în procesul civil la cererea înaintată de Asociaţia de Economii şi Împrumut

„Econom Fix” către Stologan Axenia, Stologan Marin şi Stologan Svetlana privind încasarea datoriei (f.d.82).

În şedinţa de judecată Reprezentantul reclamantei, lichidatorul Asociaţiei de Economii şi Împrumut „Econom Fix”, Cazacu Adrian, a declarat că susţine cererea de chemare în judecată şi solicită admiterea ei integrală.

Pârâţii Stologan Marin şi Stologan Svetlana, în şedinţa de judecată nu s-au prezentat, procedura de citare fiind legal îndeplinită, fapt ce se confirmă prin citaţiile publice în ziarul „Dreptul” (f. d. 38).

La fel, procedura de citare fiind respectată şi în privinţa pârâtei Guranda Larisa, fapt confirmat prin avizul de recepţie a citaţiei (f. d. 84), motivul neprezentării în şedinţa de judecată nu este cunoscut.

Aprecierea instanţei:

Audiind reprezentantul reclamantei, lichidatorul Asociaţia de Economii şi Împrumut „Econom Fix”, Cazacu Adrian, apreciind argumentele părţilor litigante întru susţinerea pretenţiilor formulate şi obiecţiilor înaintate şi ţinând cont de probatoriul administrat şi legislaţia pertinentă, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial acţiunea, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că, în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 122 alin. (2) Cod de procedură civilă, admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 9 alin.(1), (2) lit. a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art. 308 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile.

Conform art. 316 alin. (1) Cod Civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.

Conform art. 321 alin. (1) Cod Civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Conform art. 774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 775 alin.(1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit art. 776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În corespundere cu art. 858 alin.(2) Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art.901 alin.(1) lit.e), alin.(5) Codul civil, atunci cînd fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară plata de despăgubiri

pentru prejudiciul suferit prin neexecutare. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.

Conform art. 1242 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceiaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În conformitate cu art. 70 alin. (l) Cod de procedură civilă, în cazul ieşirii uneia dintre părţi din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanţă, transfer de datorie şi alte cazuri de subrogare), instanţa permite înlocuirea părţii cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Drepturile şi obligaţiile procesuale în procesul civil pot trece de la anumite persoane, ce au avut calitatea de parte în proces, la alte persoane. Din acest considerent, succesiunea în drepturi procedurale constituie instituţia dreptului procesual civil ce reglementează trecerea drepturilor şi obligaţiilor procesuale de la predecesorii în drepturi materiale la alte persoane care anterior nu au participat în proces. Succesiunea în drepturi procedurale potrivit art. 70 alin. (1) Cod de procedură civilă, este posibilă în orice fază a procesului.

Temeiul succesiunii procesuale derivă din raporturile material-juridice în urma trecerii drepturilor şi obligaţiilor materiale de la partea care a ieşit din raportul juridic litigios la succesorul ei în drepturi. Temeiurile succesiunii procesuale sunt următoarele fapte juridice: decesul persoanei fizice, reorganizarea persoanei juridice, cesiunea de creanţă, transfer (preluare) de datorie şi alte cazuri de subrogare.

Potrivit art.2162 alin. (1), (2), (3) Cod civil prevede expres faptul că, Moştenirea este transmiterea patrimoniului (masa succesorală) unei persoane fizice decedate (defunct, cel care a lăsat moştenirea) către una sau mai multe persoane (moştenitori). Asupra cotei din masa succesorală a unui comoştenitor (cotă succesorală) se aplică regulile cu privire la moştenire. Moştenitorul dobîndeşte drepturile patrimoniale şi obligaţiile defunctului, cu excepţia celor care, prin natura lor, sînt legate în mod inseparabil de persoana defunctului sau care, potrivit legii, nu se pot transmite de la o persoană la alta.

În aceste circumstanţe, ţinând cont de faptul că, pârâta Stlogan Axenia a decedat, iar potrivit certificatul de moştenitor eliberat de Notarul Conoval Eugenia, masa succesorală a defunctei Stologan Axenia a fost moştenită de către Guranda Larisa, conform art.2418 alin.(1) Cod civil, care prevede că, moştenitorul răspunde pentru obligaţiile masei succesorale, instanţa de judecată consideră necesar de a încasa datoria în beneficiul reclamantei, în mod solidar inclusiv şi de la Guranda Larisa.

În şedinţa de judecată, conform actelor prezentate de reclamant s-a constatat că, între Asociaţia de Economii şi Împrumut „Econom Fix", prin intermediul Sucursalei din Gura Camencii, r-nul Floreşti, în calitate de creditor şi cet. Stologan Marin în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit nr. EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2029, conform căruia împrumutatul a beneficiat de un împrumut în mărime de 175.000,00 lei pe un termen de 13 luni cu o dobândă anuală fixă în mărime de 30.00%, comision de 4% din suma împrumutului, iar pentru sumele restante al împrumutului şi dobânzii aferente se vor percepe penalităţi în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere (f.d.8).

Din analiza materialelor mai rezultă că, reclamantul a acordat împrumutul în termenul şi condiţiile stabilite în contract, fapt confirmat prin dispoziţia de plată Nr. 213 din 12.06.2019 (f.d.5), astfel şi-a îndeplinit obligaţiile asumate faţă de debitor, pe când pârâta a încetat să execute cu bună credinţă obligaţiunea de restituire a împrumutului în condiţiile prestabilite şi din motive necunoscute se eschivează de la onorarea obligaţiunilor contractuale asumate.

Reieşind din conţinutul pct. 2.6 al contractului sus menţionat s-a stabilit graficul de rambursare a împrumutului, pârâta urmând să ramburseze împrumutul în 13 rate lunare (f.d.8).

Conform prevederilor art. 1767 alin.(1) Cod civil, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.

Conform art. 1628 alin. (2) Cod Civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată, iar în baza art. 1636 alin. (1) Cod Civil, obligaţia garantată prin fidejusiune poate fi prezentă sau viitoare, pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prin fidejusiune se poate garanta şi obligaţia altui fidejusor.

Conform art. 1633 alin.(1) Cod civil, garanţia personală poate fi asumată

de către garant prin contract încheiat cu creditorul (contract de fidejusiune sau, după caz, contract de garanţie personală autonomă).

În acest sens, instanţa menţionează că garanţiile sunt mijloacele juridice care conferă creditorului titularul dreptului prioritar faţă de alţi creditori în ceea ce priveşte urmărirea silită a unui bun determinat din patrimoniul debitorului, sau posibilitatea de a urmări şi o altă persoană care s-a angajat alături de debitor. Garanţiile au menirea de a contracara riscul pierderii ce rezultă pentru creditor din imposibilitatea debitorului de a rambursa creditul contractat.

Potrivit pct. 3.2 din contractul de împrumut EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, respectarea de către debitor a obligaţiilor a fost asigurată prin constituirea în folosul Asociației a fidejusiunii prin contractele din 12 iunie 2019, care au fost garantate de către fidejusorii Stologan Axenia și Stologan Svetlana (f.d.11,13).

La situaţia din 08.02.2022, potrivit certificatului privind creanţele (f.d.15) suma datoriilor acumulate de către debitor, constituie 164658,21 lei, din care: împrumutul în sumă de 70.000,00 lei, împrumut restant în sumă de 52500,00 lei, penalităţi în sumă de 9309,21 lei, dobânda în sumă de 3387,23 lei, dobândă restantă în sumă de 29443,73 lei, penalităţi în sumă de 18,08 lei.

În scopul soluționării amiabile a litigiului Asociația de Economii și Împrumut „Econom Fix”, la 15.09.2021 prin scrisoare recomandată (f.d.6) a somat debitorul şi fidejusorii, despre existenţa restanţei şi necesitatea achitării acesteia în termen de 15 zile, informându-i despre consecinţele ce vor surveni în cazul neonorării obligaţiunilor sale dar în termenul stabilit datoria nu a fost achitată şi nici nu au fost întreprinse careva acţiuni în scopul stingerii cel puţin parţiale a datoriei.

În conformitate cu prevederile art.901 alin.(1) lit. a), d), f) Cod civil, atunci când fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Potrivit alin.(4), (5) al aceluiaşi articol, mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin. (1) care sînt compatibile pot fi cumulate.

În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi

include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.

Conform art. 1248 alin. (1) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 942 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale". Iar din conţinutul alin. (4) al aceluiaşi articol, rezultă că "în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere".

Reieşind din materialele cauzei, instanţa atestă cu certitudine că contractul de împrumut este cu titlu oneros, fiind purtător de dobândă. La caz prezintă relevanţă şi prevederile art. 874 Cod Civil, care indică că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Potrivit pct. 2.1 al contractului pentru utilizarea creditului debitorul s-a obligat să plătească Asociaţiei o dobândă în mărime de 30.00 % anual astfel, luând în consideraţie că dobânda normală în mărime de 3387,23 lei şi dobânda restantă în sumă de 29443,73 lei stabilite conform contractului de împrumut Nr. EFX.01.000312.01 din 12.06.2019 prezintă o clauză contractuală, instanţa de judecată consideră că acestea urmează a fi încasate în mărimea solicitată în mod solidar.

Conform art. 947 alin. (1) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)".

Potrivit pct.2.9 al contractului, părţile au stabilit de comun acord că, pentru sumele restante ale împrumutului şi a dobânzii aferente se percep penalităţi în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere.

Deci, instanţa de judecată va dispune încasarea penalităţii, iar în urma admiterii integrale a pretenţiilor reclamantului, instanţa urmează să încaseze în mod integral şi cheltuielile de judecată, aşa după cum este stipulat la art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 1663 Cod civil, (1) înainte de asumarea fidejusiunii, creditorul are obligaţia de a explica potenţialului fidejusor următoarele: a) efectele generale ale fidejusiunii preconizate; şi b) riscurile concrete la care se expune fidejusorul, conform informaţiilor disponibile creditorului, avînd în vedere situaţia financiară a debitorului.

(2) În cazul în care creditorul cunoaşte sau are motive să cunoască faptul că, din cauza unei relaţii de încredere dintre debitor şi fidejusor, există un risc semnificativ că fidejusorul nu îşi asumă fidejusiunea în mod liber sau fiind informat adecvat, creditorul are obligaţia de a constata că fidejusorul a primit consultaţii independente. Modalităţile de a constata că fidejusorul a primit consultaţii independente se stabilesc de Guvern.

(3) În cazul în care informaţiile prevăzute la alin. (1) sau, după caz, consultaţiile independente prevăzute la alin. (2) nu sînt primite de către fidejusor cu cel puţin 5 zile înainte de data semnării ofertei de fidejusiune sau a fidejusiunii, oferta poate fi revocată sau fidejusiunea anulată de către fidejusor într-un termen rezonabil după primirea informaţiilor sau a consultaţiei independente. Termenul de 5 zile se consideră rezonabil dacă din circumstanţe nu rezultă altfel.

(4) Dacă, contrar dispoziţiilor alin. (1) sau (2), nu s-au acordat informaţiile sau, după caz, consultaţia independentă, oferta de fidejusiune poate fi revocată sau fidejusiunea anulată de către fidejusor în orice moment.

(5) În cazul în care fidejusorul revocă oferta sau anulează fidejusiunea în temeiul alin. (1)-(4), prestaţiile primite de către părţi se restituie conform dispoziţiilor legale privind îmbogăţirea nejustificată.

(6) Dispoziţiile prezentului articol nu se aplică dacă actul juridic prin care se asumă fidejusiunea este încheiat în formă autentică.

Prin urmare, instanţa de judecată ţine să menţioneze că, potrivit prevederilor pct.3.2, al contractului de împrumut, rambursarea împrumutului primit de către împrumutător de la Asociaţie, plata dobânzii şi penalităţilor este garantată de fidejusorii Stologan Axenia şi Stologan Svetlana, care şi-au exprimat în mod liber voinţa prin semnarea contractului de împrumut, cât şi a celor de fidejusiune.

Astfel, la acel moment creditorul era în imposibilitate de a intui precum că, fidejusorii nu şi-ar fi asumat fidejusiunea în mod liber, cât şi necesitatea de a primi consultaţii independente stabilite de Guvern.

Potrivit art. 82 Cod de Procedură Civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă

o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitatea cu art. 90 lit. c) cheltuielile de judecare a cauzei.

Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. Prevederile alin.(1) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.

Conform art. 96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit art. 3 alin. (1) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03.12.1992, prevede că, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial – 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, cererea de chemare în judecată înaintată de Asociaţia de Economii şi Împrumut „Econom Fix” este cu caracter patrimonial, la înaintarea căreia reclamantul a achitat taxă de stat în mărime totală de 5013,84 lei (f.d.1).

Totodată, luând în consideraţie prevederile Legii taxei de stat şi anume că, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial – se achită 3% din valoarea acţiunii, (164658,21 x 3% = 4939,74) din contul pârâţilor, în mod solidar, urmează a fi încasată suma de 4939,74 lei în beneficiul reclamantului, dar nu suma de 5013,84 lei, aşa după cum a fost achitată de către reclamantă.

Prin urmare, odată ce instanţa de judecată a ajuns la concluzia de a admite pretenţiile patrimoniale din cererea de chemare în judecată, se

consideră necesar de încasat de la pârâți în mod solidar în beneficiul reclamantului și cheltuieli pentru efectuarea citării publice, în sumă de 285 lei.

Luând în considerație cele expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația de Economii și Împrumut „Econom Fix” împotriva lui Stologan Marin, Stologan Svetlana și Guranda Larisa privind încasarea datoriei.

În conformitate cu prevederile art. 236 – 241, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată, înaintată de Asociația de Economii și Împrumut „Econom Fix” împotriva lui Stologan Marin, Stologan Svetlana și Guranda Larisa privind încasarea datoriei.

Se încasează în mod solidar de la Stologan Marin, IDNP *****, domiciliat în r-nul Florești, sat. Ciutulești, de la Guranda Larisa, IDNP *****, domiciliată or. Florești, str. *****și de la Stologan Svetlana, IDNP *****, domiciliată r-nul Florești, sat. Ciutulești, în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Econom Fix”, c/f 1003607004586, cu sediul în r-nul Florești, sat. Gura Camencii, datoria în mărime 164658, 21 lei, cheltuielile judiciare pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 3% din suma încasată, ceea ce constituie 4939, 74 lei, precum și pentru citarea publică în sumă de 285 lei, iar în total suma de 169882 (una sută șaizeci și nouă mii opt sute optzeci și doi) lei, 95 bani.

În rest cererea de chemare în judecată se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Președintele ședinței
Judecător Zadorojniuc Alexandru